

niki Ogólnopolskiego Konkursu im. ks. Jakuba Wujka na sztukę ludową i amatorską o tematyce biblijnej. Laureatom wręczono nagrody. Uroczystość jubileuszową zakończono koncertem wokalnie-muzycznym w miejscowym kościele farnym.

Warto podkreślić w tej uroczystości inicjatywę i wkład laikatu Wągrowca.

Bydgoszcz

KS. STANISŁAW BAJKO SJ

Ks. Kazimierz Bukowski

„ŚWIĘTO BIBLIJ” W GDAŃSKU (6–8 XI 1992)

Fundacja PRO ARTE SACRA przy Duszpasterstwie Środowisk Twórczych, kierowana przez ks. Krzysztofa Niedałowskiego w Gdańsku, pokazała godną najwyższej uwagi inicjatywę: „Święto Biblii”. Zostało ono bardzo starannie przygotowane i przebiegało w kilku płaszczyznach. Odbyło się ono pod protektorem metropolity gdańskiego, abpa Tadeusza Gocłowskiego, który przemówił do uczestników „Święta Biblii”, zaś w niedzielę 8 XI celebrował uroczystą Mszę św. oraz wręczył medale im. A. Kamieńskiej i nagrodę literacką im. Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego, przyznawaną przez wyd. dominikańskie „W drodze” (bazylika św. Mikołaja w Gdańsku).

W ramach „Święta Biblii” miały miejsce dwie sesje naukowe. Pierwsza pt. „Biblia a podstawowe pytania człowieka” gościła na Wydz. Filologiczno-Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego. Bp prof. Jan Szlaga (Pelplin) rozwił dogłębnie a przystępnie temat: „Przeciętny czytelnik Pisma św. a hermeneutyka biblijna”. Dr Stanisława Grabska (Warszawa) postawiła diagnozę i postulaty pod adresem rozwoju kultury biblijnej w religijności Polaków. Ks. dr Jan Sochoń (Warszawa), poeta i filozof, przybliżył biblijny portret niewierzącego. Zaś ks. dr K. Bukowski (Kraków) podjął pytanie o wolność i odpowiedzialność — dziś, na progu III Rzeczypospolitej — w świetle Biblii oraz myślicieli ukształtowanych przez różne tradycje biblijne (judaistyczną — E. Lévinas, protestancką — R. Ricoeur, katolicką — kard. K. Wojtyła), którym wspólne jest jedno przesłanie: Wolność jest nie tylko możliwością wyboru. Miarą wolności jest odpowiedzialność za prawdziwe dobro drugiego człowieka. Także odpowiedzialność za siebie i za Boga — w swoim otoczeniu. Na czasie zdaje się brzmieć przestroga H. Sienkiewicza: „Zaiste, zapomniano już w tym kraju różnicy między wolnością i swawolą” (*Potop* t. IV, rozdz. 3).

Druga sesja naukowa pt. „Biblia — wspólne źródło wiary” miała miejsce w Gdańskim Instytucie Teologicznym w Oliwie. Ks. prof. Michał Czajkowski, dziekan Wydz. Teologicznego ATK w Warszawie, pytał, czy Biblia jest miejscem spotkania czy też rozējścia się żydów i chrześcijan? Ks. dr K. Bukowski mówił o wkładzie chrześcijan różnych wyznań w dzieło polskiej kultury biblijnej — głównie na podstawie przekładów Biblii. Z jednej strony sprzyjały one rozwojowi języka polskiego, zaś z drugiej umożliwiały trafienie Pisma św. do rąk rodaków. Nie zacierano różnic w interpretacji Biblii. Podnoszono to, co łączy wszystkich żydów i chrześcijan w spojrzeniu na Pismo św.

W przerwach obu sesji biblijnych otwarto wystawę i kiermasz wydawnictw biblijnych. Cieszyły się one olbrzymim zainteresowaniem braci studenckiej Trójmiasta.

Wieczorem w duszpasterstwie akademickim dominikanów niektórzy prelegenci spotkali się ze studentami, aby pochylić się nad problemami zła i cierpienia na tle Księgi Hioba.

Absolutną nowością „Święta Biblii” były różne wydarzenia towarzyszące:

- 1) Przegląd filmów inspirowanych Biblią w Klubie Studenckim „Zak”.
- 2) „Światło Biblii” — wystawa malarstwa E. Repczyńskiego w Ratuszu.
- 3) „Biblia mego serca i oka” — sceny biblijne w wyobraźni dzieci, młodzieży, więźniów i plastyków (Państw. Wyższa Szkoła Sztuk Plas.).
- 4) Premiera *Biesów* F. Dostojewskiego w reż. K. Babickiego w Teatrze „Wybrzeże” w Gdańsku.
- 5) „Moja Biblia”: twórcy o swoich spotkaniach z Pismem św. (kościół św. Bartłomieja — Gdańsk).

6) Gustowne a nowoczesne afisze informujące o „Święcie Biblii” oraz artystycznie wydrukowane programy. Wyjaśniały one sens „Święta Biblii”: „Święto Biblii” to idea, która powstała w głowach literatów. Stwierdzili oni, że polski katolicyzm potrzebuje bliższego spotkania z tą Księgą. Znajomość Biblii jest w polskiej tradycji niewielka...

Fundacja PRO ARTE SACRA podjęła myśl i zaprosiła kilka znaczących ośrodków nauki i kultury do zorganizowania serii zdarzeń kulturalnych, które pozwolą Biblii wyjść poza mury świątyń i uczynić ją inspiracją dyskusji, filmów, sztuk plastycznych, teatru i codziennego życia”.

7) Nowością było również — co trzeba mocno podkreślić — znalezienie sponsorów wydarzeń „Święta Biblii”. Jacy to sponsorzy? Ministerstwo Kultury i Sztuki, Metropolita Gdański, kilka firm niemieckich z Bawarii, „Prasa Gdańska” spółka — która też szeroko informowała społeczeństwo o wydarzeniach „Święta Biblii”, podobnie jak Radio Gdańsk i TV Gdańsk oraz katolickie Radio PLUS z Gdańska. Organizatorów również wspierały miejscowe władze: Wojewódzki Wydział Kultury w Gdańsku, jak również Wydziały Miejskie Kultury w Gdańsku i Sopocie.

Kraków

KS. KAZIMIERZ BUKOWSKI

Ks. Norbert Mendecki

KRONIKA ARCHEOLOGICZNA:

ELEFANTYNA — W SETNĄ ROCZNICĘ ODKRYCIA

W r. 1993 mija setna rocznica od czasu, kiedy na „rynku naukowym” pojawiły się pierwsze papirusy z Elefantyny. Warto w stulecie zwrócić uwagę na zapomniane już odkrycie. Obszerną pracą na ten temat opublikował W. Witakowski, *Aramejskie papirusy z Elefantyny i ich znaczenie historyczne*, „Przegląd Orientalistyczny” 1 (97) (1976) 57—67.

Na wyspie Nilu, Elefantynie, leżącej naprzeciw Syene (dzisiejszy Asuan) znajdowało się w V w. przed Chr. żydowskie osiedle składające się głównie z żołnierzy na służbie Egipcjan. O ich życiu i religii dowiadujemy się z licznych aramejskich papirusów. Chociaż już w r. 1893 Ch. E. Wilbour nabył pierwsze papirusy pochodzące z Elefantyny, dopiero dotarły one w r. 1947 do muzeum Brooklyn. W r. 1953 opublikował je w całości